

DOI <https://doi.org/10.32782/2307-9770.2025.13.01.01>
UDC 378.147:7:[37.011.3-051:74/76]

Increasing the Effectiveness of Artistic and Methodological Training of Future Teachers of Fine Arts Through Pedagogical Support

Krasiuk, I., Bolshanina, O., Pylnik, R.*

Kyryvi Rih State Pedagogical University, Kyryvi Rih, Ukraine

Received: 19.02.2025

Accepted: 28.03.2025

Abstract. The professionalism of a modern teacher in the field of fine arts is to a certain extent characterized by creative potential, the ability to solve practical artistic and pedagogical problems, which depends on the management of the educational process. The article identifies the possibilities of effectively improving the artistic and methodological training of future teachers of fine arts through management and pedagogical support technologies; the features of educational process management are considered, as well as the possibilities of pedagogical support and assistance as one of the effective means of developing creative abilities and enriching the creative potential of applicants in the system of higher education institutions. It is proven that pedagogical support technologies allow stimulating the development of the ability of future teachers of fine arts to creative actions in an artistic and aesthetic environment, creating a creative product, consolidating the skills and abilities of artistic and pedagogical activity. Pedagogical support technologies contribute to the formation of aesthetic culture, since applicants, when using them, integrate their knowledge and skills from pedagogical activity into artistic and methodological tools. The features of managing the professional training of future teachers for artistic and pedagogical activity using various forms and methods of artistic and methodological tools, pedagogical support technologies, which give the educational process a personality-oriented character and ensure positive dynamics of the levels of creative growth of applicants are presented. It is concluded that purposeful and systematic management of training and the use of pedagogical support tools are an important resource for increasing the productivity of managing the educational process and contribute to the development of creative abilities and enrichment of the creative potential of a future teacher of fine arts.

Key words: artistic and methodological training, fine arts teacher, educational process, professional training, personality-oriented learning, artistic and pedagogical activity, creative potential, pedagogical support technologies.

Підвищення ефективності художньо-методичної підготовки майбутніх вчителів образотворчого мистецтва засобами педагогічної підтримки

Красюк І. О., Большаніна О. В., Пильнік Р. О.

Криворізький державний педагогічний університет, м. Кривий Ріг, Україна

Анотація. Професіоналізм сучасного вчителя у галузі образотворчого мистецтва певною мірою характеризується творчим потенціалом, здатністю розв'язувати практичні художньо-педагогічні проблеми, що залежить від управління освітнім процесом.. У статті виявлені можливості ефективного підвищення художньо-методичної підготовки майбутніх вчителів образотворчого мистецтва за допомогою управління та технологій педагогічної підтримки; розглянуто особливості управління освітнім процесом, а також можливості педагогічної підтримки та допомоги як одного з ефективних засобів розвитку творчих здібностей і збагачення творчого потенціалу здобувачів у системі закладів вищої освіти. Доведено, що технології педагогічної підтримки дозволяють стимулювати розвиток здатності майбутніх вчителів образотворчого мистецтва до креативних дій у художньо-естетичному середовищі, створення творчого продукту, закріплення умінь і навичок художньо-педагогічної діяльності. Технології педагогічної підтримки сприяють формуванню естетичної культури, оскільки здобувачі під час їх використання інтегрують свої знання та навички з педагогічної діяльності у художньо-методичний інструментарій. Наведено особливості управління професійною підготовкою майбутніх учителів до художньо-педагогічної діяльності за допомогою різноманітних форм і методів художньо-методичного інструментарію, технологій педагогічної підтримки, які надають освітньому процесу особистісно-орієнтований

*
Corresponding Author: Krasiuk Iryna Oleksandrivna. E-mail: polina2001irina@gmail.com
Kyryvi Rih State Pedagogical University,
Universytetskyi Avenue, 54, Kyryvi Rih, Dnipropetrovsk Region, Ukraine, 50086.

Відповідальний автор: Красюк Ірина Олександрівна. E-mail: polina2001irina@gmail.com
Криворізький державний педагогічний університет,
проспект Університетський, 54, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл., Україна, 50086.

характер та забезпечують позитивну динаміку рівнів творчого зростання здобувачів. Зроблено висновок, що цілеспрямоване і систематичне управління підготовкою та використання засобів педагогічної підтримки є важливим ресурсом підвищення продуктивності управління освітнім процесом та сприяє розвитку творчих здібностей і збагаченню творчого потенціалу майбутнього вчителя образотворчого мистецтва.

Ключові слова: художньо-методична підготовка, вчитель образотворчого мистецтва, освітній процес, фахова підготовка, особистісно-орієнтоване навчання, художньо-педагогічна діяльність, творчий потенціал, технології педагогічної підтримки.

I Вступ

Сучасний етап розвитку вищої освіти характеризується активним впровадженням інноваційних процесів, забезпеченням їхньої доступності для здобувачів освіти, а також стимулюванням професійної ініціативи й творчої самореалізації. Зміст інноваційної освітньої системи передбачає спрямування професійної підготовки майбутнього вчителя образотворчого мистецтва на реалізацію перспективних трансформацій, що ґрунтуються на морально-етичних та естетичних нормах. Сучасні науковці зазначають, якою б якісною і ефективною не була теоретична підготовка майбутнього вчителя образотворчого мистецтва у стінах закладу вищої освіти, занурюючись у педагогічну реальність, він відчуває багато труднощів у процесі свого професійного становлення.

Сьогодні зростає інформаційна перезавантаження предметними знаннями, ігнорування особистісних можливостей і здібностей в освітньому процесі, що впливає на психічне самопочуття здобувачів, які у свою чергу не отримують своєчасної якісної педагогічної та методичної підтримки, що в свою чергу приводить до зниження інтересу до процесу оволодіння обраною професійною діяльністю.

Саме ці причини визначають тенденцію впливу з педагогічної професії талановитої творчої молоді. Тому особистість майбутнього вчителя сьогодні розглядається як ключова фігура освітнього процесу, його інтереси, здатності, пізнавальні можливості й потреби, відношення до знань, а управлінська підтримка і своєчасна педагогічна допомога викладача передбачає забезпечення умов для розвитку самостійності, ініціативності, креативності та творчості у педагогічній галузі.

Нині створюються передумови для перегляду теоретичних основ і технологій підготовки майбутніх вчителів до різних предметних сфер професійної діяльності. Подолання репродуктивного стилю підготовки майбутніх вчителів і перехід до нової освітньої парадигми є стратегічними напрямками у модернізації вищої педагогічної освіти. Ключовим освітнім пріоритетом виступає повага до індивідуальності здобувача, яка направлена на розвиток творчого потенціалу, що формується на базі природних здібностей сформованих у процесі соціалізації знань та вмінь, а також вольових зусиль, що потрібні для активної професійної діяльності.

II Матеріал і методи дослідження

Проблеми оптимізації підготовки майбутніх вчителів були в центрі уваги українських та зарубіжних вчених. В працях Н. Гузій [1], С. Сисоєва [9] та інших досліджені й теоретично закономірності, шляхи і способи її реалізації, розкрита специфіка та вимоги до професіоналізму учителів, здатних до творчої фахової діяльності. Питання модернізації педагогічної освіти досліджували Н. Савченко [8], Л. Нічуговської [6], Н. Чувасової [10], що розкривають систему фахової підготовки особистості як процесу професійного розвитку та саморозвитку особистості здобувача та творчих здібностей. Практичний вклад в обґрунтування теоретичних основ управління внесли М. Кондрашов [2], Т. Лукіна [4] та ін. Проблеми технологізації освітнього процесу знайшли вирішення в роботах: О. Ляшенка [5] О. Пехоти [7] та ін.

Аналіз наукових робіт присвячений проблемам підготовки вчителя образотворчого мистецтва дозволяє стверджувати, що в умовах актуалізації вищої освіти на сучасному етапі розвитку суспільства необхідні ресурси для вирішення цієї проблеми для оптимізації можливостей управління освітнім процесом, забезпечення особистісно-орієнтованого характеру навчання та використання технологій педагогічної підтримки, які позитивно впливають на збагачення творчого потенціалу кожного здобувача. Даний аспект професійної підготовки не знайшов глибокого теоретичного обґрунтування й не став об'єктом спеціального дослідження.

Мета статті обґрунтування можливостей впровадження ефективних засобів педагогічної підтримки для підвищення якості художньо-методичної підготовки майбутніх вчителів образотворчого мистецтва.

III Результати

Орієнтація на суб'єктність майбутнього фахівця в галузі мистецької педагогіки, збагачення його інтелектуально-творчого і художньо-естетичного потенціалу потребує створення розвиваючого освітнього середовища, сукупності педагогічних умов й пошук нових ресурсів, що забезпечують якість професійної освіти і розвиток особистості здобувача як творчої індивідуальності. У зв'язку з цим виникає низка проблем: як моделювати освітній процес, які фактори впливають на його продуктивність і творчий розвиток особистості майбутніх вчителів образотворчого мистецтва, та де шукати додаткові ресурси підвищення якості вищої освіти. Якість фахової освіти зумовлюється психічними новоутвореннями, художньо-естетичними напрямками розвитку особистості, емоційним, діяльнісним, комунікаційним компонентами і студентоцентричністю освітнього процесу. Основою цього процесу є духовно-естетичні цінності, які забезпечують індивідуальну траєкторію розвитку здобувачів у художньо-пізнавальній діяльності. Ці цінності активізують природні здатності, переводять здобувача в інший спосіб пізнання професійної сфери, дозволяють подолати спрощене розуміння змісту фахової підготовки, орієнтують його на перспективну логіку пізнання художнього, естетичного, наукового і гуманітарного аспектів предметного знання. Підготовка майбутніх вчителів образотворчого мистецтва – це організований процес, побудований на методологічних підходах і спрямований на збагачення творчого потенціалу, озброєння знаннями, вміннями і навичками креативної художньо-педагогічної діяльності, які необхідні для нестандартного виконання професійних функцій. У освітньому процесі взаємодія системного, культурологічного, особистісно-орієнтованого, креативно-діялісного, змістово-процесуального, діалогічного і технологічного підходів є методологічною основою управління якістю підготовки майбутніх вчителів образотворчого мистецтва до художньо-педагогічної діяльності.

Усі підходи в управлінні якістю підготовки майбутніх вчителів образотворчого мистецтва до художньо-педагогічної фахової діяльності тісно пов'язані між собою, взаємодіють і взаємодоповнюють один одного, але на кожному етапі фахової підготовки має місце провідний, системоутворювальний підхід. Сукупність методологічних підходів спрямовано на: особистість здобувача як вищу цінність; розвиток його суб'єктності й індивідуальності збагачення творчого потенціалу, без чого не можна досягнути інноваційного рішення професійних проблем і креативних дій у художньо-педагогічній діяльності. Ці підходи забезпечують якість змісту освітнього процесу мистецької педагогіки шляхом включення в нього ціннісних орієнтирів, способів пізнання та знакової символіки як звернутого знання художньо-педагогічного типу. Державна політика у сфері підготовки педагогічних кадрів орієнтує вчених і практиків на її модернізацію шляхом оновлення змісту і культурою управління якістю освітнього процесу. Зміст професійної підготовки є засобом розвитку особистості майбутнього вчителя, цільною моделлю, яка відображає різні предметні знання. Головним інструментом управління є програма реалізації мети, технологій, забезпечення педагогічних умов їх ефективності, що передбачає всі складові процесу управління якістю підготовки майбутніх вчителів образотворчого мистецтва до професійної діяльності.

Теоретичні основи управління викладені у працях Т. Лукіної [4], V. Austin [11], M. Clement [12], D. Ripley [13] творчість вчителя пов'язують із практико-орієнтованою підготовкою, розвитком його здатності до управління, застосування різноманітних технологій, набуття досвіду креативних дій та рефлексивної поведінки. Управління розглядається як важливий ресурс забезпечення якості освіти.

«Якість освіти» розглядається як збалансована відповідність дидактичного процесу результату і освітнім цілям його системи, потребам і соціальним стандартам освіти [5]; як соціально-педагогічне явище, що спрямоване на пошук концептуальних засад визначення й оцінювання якості освіти, вирішення прагматичних цілей, які виявляють способи впливу на продуктивність управління процесом [8].

Управління якістю підготовки майбутніх вчителів М. Кондрашов визначає як процес організації і засвоєння зразків педагогічної діяльності, які створюють досвід педагогічної творчості і необхідний рівень успішності як основи якісної освіти [2, с. 68]. На його думку, підвищення ефективності забезпечується відповідністю цілей підготовки вимогам педагогічної практики, оновленням її змісту, інтерактивними формами, методами навчання, різними технологіями, інформаційно-методичним забезпеченням й психолого-педагогічним супроводом [2, с. 76].

У процесі управління якістю підготовки майбутніх вчителів образотворчого мистецтва до художньо-педагогічної фахової підготовки забезпечується узгоджена послідовність дій, процесів і взаємозв'язків.

Викладач тим часом активізує механізм управління учасників освітнього процесу: потреби, мотиви, стимули, ресурси, резерви, активні дії здобувачів, установлює зворотний зв'язок і контролює продуктивність даного процесу. Так, наприклад під час вивчення фахової дисципліни «Методика викладання образотворчого мистецтва» може бути промодельовано різні типи занять, де здобувачі аналізують педагогічні ситуації, розробляють власні навчальні матеріали та презентують методичні проекти. Зв'язок теоретичного опанування програмного матеріалу з практикою навчання відбувається зокрема під час педагогічних практик, різноманітних майстер-класів та гостьових лекцій із фахівцями-освітянами. Такий підхід формує у них не тільки базис професійних умінь, а й навички самостійного прийняття рішень, рефлексії та естетичної оцінки освітнього процесу.

Підвищення ефективності художньо-методичної підготовки зумовлює необхідність наукового супроводу, яка об'єднує в собі психологічну підтримку й педагогічну допомогу як дійсні форми педагогічного впливу на професійне становлення здобувачів. Науковий супровід ґрунтується на врахуванні специфіки технологізації освітнього процесу. У зв'язку з урахуванням індивідуальних можливостей, рівня підготовленості здобувача до навчання, його досвіду художньо-педагогічної діяльності та установок на підвищення якості освітнього процесу використовуються різні засоби педагогічної підтримки. Засоби педагогічної підтримки – це система дій викладача опосередкованих його особистісними можливостями, спрямованих на створення розвиваючого художньо-освітнього середовища за допомогою інтерактивних форм і методів з урахуванням індивідуальності студентів й актуалізації мотивів їх творчого становлення. Ці засоби розглядаються у трьох аспектах: а) управлінських діях викладача; б) активізації суб'єктної позиції учасників освітнього процесу; в) своєчасної педагогічної допомоги в складних ситуаціях навчання. Реалізацію даних засобів можна побачити на прикладі проходження педагогічної практики, де здобувачі розробляють індивідуальні освітні календарно-тематичні плани, програми або плани-конспекти для уроків образотворчого мистецтва, у яких враховують вік, рівень підготовки та вподобання учнів. Викладач, у свою чергу, надає підтримку у вигляді індивідуальних консультацій або групових дискусій, що дозволяє студентам не лише скоригувати власну діяльність, а й усвідомити особисту відповідальність за якість та змістовність навчального процесу загалом. У процесі засвоєння методики викладання фахових дисциплін використання різних освітніх технологій, які зорієнтовані на педагогічну підтримку майбутніх вчителів образотворчого мистецтва, сприяє не тільки на формування їх фахової компетентності у роботі зі змістом освітнього процесу, а й розвитку здібностей до аналізу, систематизації та узагальнення великого багату інформації, опираючись на власний досвід художньо-педагогічної практики. Використання творчих робіт, нестандартних завдань, підготовка творчих проектів, рефератів, доповідей, презентації навчальних досягнень й спостережень за створенням предметів мистецтва позитивно впливає на рівень фахової підготовки студентів. Так, під час вивчення дисципліни «Композиція» викладачем формуються завдання, де здобувач виконує не лише композиційні вправи, а й презентуються такі завдання, які у подальшому можуть бути використані у їх педагогічній та художній практиці. Педагог забезпечує підтримку через індивідуальний зворотний зв'язок, особистісний або колективний аналіз творчих робіт.

Продуктивність освітнього процесу в збагаченні творчого потенціалу здобувачів значно зростає, якщо вони опиняються перед необхідністю вирішення особистісно-орієнтованих завдань креативної спрямованості. Моделювання ситуацій креативної спрямованості у ході підготовки майбутніх вчителів образотворчого мистецтва стимулює самостійність аналізу педагогічних фактів і явищ, виявлення ініціативи в пошуку виходу з нестандартних ситуацій, сприяє усвідомленню логічної послідовності креативних дій, знаходженню оригінальних вирішень художньо-естетичних проблем за допомогою педагогічного інструментарію. Формування професійних умінь та навичок забезпечуються за рахунок інтеграції в освітній процес фахових дисциплін образотворчого циклу, таких як «Методика викладання образотворчого мистецтва та педагогічний малюнок», «Рисунок», «Композиція», «Живопис» та інші. Невід'ємною складовою є педагогічна практика, яка надає можливість майбутнім фахівцям образотворчого мистецтва перевірити ефективність власних підходів та методик в умовах реального освітнього простору, створити власний стиль педагогічної взаємодії і закріпити професійні вміння та навички. Таким чином, вони сприяють цілісності художнього досвіду, активізують пізнавальну діяльність та допомагають сформуванню екологічно професійну рефлексію в тому числі. Засоби загальногрупової підтримки забезпечують створення розвиваючого освітнього середовища шляхом: опанування

різноманітних видів педагогічної допомоги; створення ситуацій колективного пошуку вирішення художньо-естетичних проблем та виконання творчих завдань, проєктів; спілкування на принципах педагогічної взаємодії, співпраці та співтворчості; використання інтерактивних форм і методів. Це забезпечує зв'язок фундаментальних і прикладних знань; оновлення навчального матеріалу відповідно когнітивно-креативному стилю художньо-педагогічної діяльності, особистісно-орієнтовану спрямованість освітнього процесу. На прикладі предмету «Історія мистецтва» при підготовці до семінарських занять, кожна група здобувачів, котра вибрала собі однакову тему, виконує відповідну підготовку у формі доповіді, що супроводжується презентацією. Викладач у свою чергу виконує аналіз їх підготовки, даючи зворотній зв'язок, а також організовує групові обговорення, де студенти можуть обмінюватися ідеями та удосконалювати свої роботи. Такий підхід взаємопов'язує теоретичні знання та практичні вміння та формує професійні якості роботи в колективі. Засоби індивідуально особистісної підтримки спрямовані на: діагностику індивідуального розвитку творчих здібностей студентів, спілкуванні, адаптації до освітнього процесу; виконання індивідуальних нестандартних завдань, збагачення творчого потенціалу кожного здобувача; роботу над помилками, подолання труднощів у засвоєнні матеріалу, самостійної роботі, роботі з комп'ютером й педагогічним інструментарієм. Дані засоби мають вагомні можливості для розвитку творчих здібностей, активності, самостійності та креативності здобувача. Згадані засоби підтримки використовуються у більшості фахових дисциплін – «Рисунок», «Живопис», «Скульптура», «Цифрові технології в образотворчому мистецтві» тощо. Під час виконання навчально-творчих завдань здобувач також акцентує увагу на формування власного авторського стилю. Керівник у свою чергу надає індивідуальні консультації, вказує та допомагає виправити помилки, рекомендує додаткові ресурси та проводить невеликі перегляди, де кожен здобувач демонструє власне творче зростання.

IV Обговорення

Вплив засобів педагогічної підтримки на підвищення ефективності освітнього процесу визначається спрямованістю завдань на можливості й здібності здобувачів освіти, характером їхніх мотивів, потреб, ціннісних орієнтацій, а також установкою на креативне виконання завдань і накопичення досвіду художньо-педагогічної діяльності.

Їх досягнення багато в чому визначаються тим, наскільки вони активно беруть участь у різних видах творчої діяльності, оволодівають уміннями використання педагогічного інструментарію, технологій у вирішенні професійних проблем. При цьому система управління професійною підготовкою майбутніх вчителів образотворчого мистецтва забезпечує створення необхідних умов для особистісно орієнтованого навчання, розвитку творчих здібностей кожного з них, признання їх самобутності та суб'єктності. Використання різних технологій у навчанні дозволяє створити креативне освітнє середовище, розробити індивідуальні маршрути творчого зростання студентів, діагностувати можливості і здатності до творчої діяльності; розробляти дидактичний матеріал, який стимулює ініціативність, винахідливість, креативність, рефлексивність дій та вільний вибір цього матеріалу відповідно особистісним інтересам і потребам кожного учасника освітнього процесу. Ці засоби надають можливість аналізувати творчі досягнення майбутніх вчителів образотворчого мистецтва – зокрема те як кожен із них реалізував себе в художньо-педагогічній діяльності; диференційовано підходити до студентів із різним рівнем творчості та визначати перспективні напрями подальшого збагачення їх творчого потенціалу. Продуктивність засобів педагогічної підтримки можна побачити за рахунок програми дослідного навчання, де виявлено, за допомогою серії контрольних робіт такі критерії підвищення ефективності освітнього процесу: 1) мотивація учіння; 2) задоволеність художньо-естетичною діяльністю; 3) глибокі знання; 4) уміння й навички 5) застосування знань для розв'язання творчих завдань [2, с. 77].

V Висновки

Таким чином, підвищення ефективності художньо-методичної підготовки майбутніх вчителів образотворчого мистецтва забезпечується за рахунок засобів педагогічної підтримки, що проявляється у збагаченні їх творчого потенціалу, за умов якщо: освітній процес будується на принципах індивідуального підходу в освіті за допомогою засобів педагогічної підтримки й використання інтерактивних форм і методів; надавати мотивацію кожному здобувачу освіти під час реалізації художньо-педагогічної

діяльності, та не обмежувати його самостійності і не послаблювати його волю; забезпечувати емоційну підтримку студентів, що сприяє формуванню впевненості в тому, що за достатньої мобілізації знань і творчих здібностей вони зможуть вирішувати поставлені завдання нестандартними та оригінальними методами. Ця робота не є кінцевим вирішенням комплексної проблеми підвищення ефективності художньо-методичної підготовки майбутніх вчителів образотворчого мистецтва засобами педагогічної підтримки. Необхідно подальше теоретичне обґрунтування питань впровадження спеціалізованих навчальних курсів підготовки майбутніх вчителів образотворчого мистецтва до творчої роботи з учнями, а також створення системи практикумів і тренінгів, орієнтованих на розвиток їх креативних здібностей. Перспективним напрямком є дослідження розвитку творчого потенціалу майбутніх викладачів образотворчого мистецтва в процесі різних видів виробничої практики, освоєння методик викладацької діяльності та інтеграція технологій педагогічної підтримки у роботу закладів освіти.

Бібліографічні посилання

1. Гузій Н. В. Педагогічна творчість, майстерність, професіоналізм у контексті акмепрофесіогенезу освітянських кадрів. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 16: Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики : зб. наук. праць*. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. Вип. 26 (36). С. 11–14.
2. Кондрашов М. М. Управління якістю підготовки майбутніх учителів до успішної професійної діяльності: теоретико-методичний аспект : монографія. Черкаси, 2019. 458 с.
3. Кремень В. Г. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати. Київ : Грамота, 2005. 448 с.
4. Лукіна Т. Моніторинг в освіті. Створення, функціонування системи моніторингу якості освіти. *Управління освітою*. 2005. № 4 (100). С. 1–15.
5. Ляшенко О. І. Якість освіти як основа функціонування й розвитку сучасних систем освіти. *Педагогіка і психологія*. 2005. № 1 (46). С. 5–12.
6. Нічуговська Л. І. Професійна рефлексія як чинник розвитку творчого потенціалу викладача вищого навчального закладу. *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія: Педагогіка*. 2017. Вип. 3 (5). URL: <http://am.eor.by/sndex.php/gallery/124-vipusk-3-2017> (дата звернення: 18.04.2025)
7. Пехота О. Формування технологічної культури сучасного викладача як складової його педагогічної майстерності. *Естетика і етика педагогічної дії*. 2012. Вип. 3. С. 165–180.
8. Савченко Н. С. Моделювання технології організації навчального процесу у закладі вищої педагогічної освіти. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький : РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка*, 2022. Вип. 204. С. 67–71.
9. Сисоєва С. О. Творчий розвиток фахівців в умовах магістратури : монографія. Київ : ТОВ «Видавниче підприємство «Сдельвейс», 2014. 404 с.
10. Чувасова Н. О. Теоретичні і методичні засади розвитку творчого потенціалу майбутніх учителів хімії та біології у вищих навчальних закладах : дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Черкаси, 2017. 531 с.
11. Austin, V. L. Effective Behaviors Employed by Successful Teachers of Students with Learning and Emotional Challenges. *Paving the Pathway for Educational Success: Effective Classroom Strategies for Students with Learning Disabilities*. 2018. P. 109.
12. Clement, M. C. What Successful Teachers Do: A Dozen Things to Ensure Student Learning. Lanham : Rowman & Littlefield, 2018.
13. Ripley, D. The Successful Teacher's Survival Kit: 83 Simple Things that Successful Teachers Do to Thrive in the Classroom. Lanham : Rowman & Littlefield, 2018.

References

1. Guziy, N. V. (2016). Pedagogichna tvorchist, maisternist, profesionalizm u konteksti akmeprofesiiogenezu osvitiyanskykh kadriv. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Seriiia 16: Tvorchia osobystist uchytelia: problemy teorii i praktyky*, (26/36), 11–14. [in Ukrainian]
2. Kondrashov, M. M. (2019). Upravlinnia yakistiu pidhotovky maibutnix uchyteliv do uspishnoi profesiinoi diialnosti: Teoretyko-metodychnyi aspekt [Monograph]. Cherkasy. [in Ukrainian]
3. Kremen, V. H. (2005). Osvita i nauka v Ukraini – innovatsiini aspekty. *Stratehiia. Realizatsiia. Rezultaty*. Kyiv: Hramota. [in Ukrainian]
4. Lukina, T. (2005). Monitorynh v osviti. Stvorennia, funktsionuvannia systemy monitorynhu yakosti osvity. *Upravlinnia osvitoiu*, 4(100), 1–15. [in Ukrainian]
5. Liashenko, O. I. (2005). Yakist osvity yak osnova funktsionuvannia y rozvytku suchasnykh system osvity. *Pedahohika i psykhohohiia*, 1(46), 5–12. [in Ukrainian]
6. Nichuhovska, L. I. (2017). Profesiina refleksiia yak chynnyk rozvytku tvorchoho potentsialu vykladacha vyshchoho navchalnoho zakladu. *Adaptyvne upravlinnia: teoriia i praktyka. Seriiia: Pedahohika*, 3(5). <http://am.eor.by/sndex.php/gallery/124-vipusk-3-2017>[in Ukrainian]
7. Piiekhota, O. (2012). Formuvannia tekhnolohichnoi kultury suchasnoho vykladacha yak skladovoi ioho pedahohichnoi maisternosti. *Estetyka i etyka pedahohichnoi dii*, 3, 165–180. [in Ukrainian]
8. Savchenko, N. S. (2022). Modeliuvannia tekhnolohii orhanizatsii navchalnoho protsesu u zakladi vyshchoi pedahohichnoi osvity. *Naukovi zapysky. Seriiia: Pedahohichni nauky*, 204, 67–71. [in Ukrainian]

9. Sysoieva, S. O. (2014). *Tvorchyi rozvytok fakhivtsiv v umovakh mahistratury* [Monograph]. Kyiv: Yedelveis. [in Ukrainian]
10. Chuvasova, N. O. (2017). *Teoretychni i metodychni zasady rozvytku tvorchoho potentsialu maibutnikh uchyteliv khimii ta biologii u vyshchyykh navchalnykh zakladakh* (Doctoral dissertation). Cherkasy. [in Ukrainian]
11. Austin, V. L. (2018). Effective behaviors employed by successful teachers of students with learning and emotional challenges. In *Paving the pathway for educational success: Effective classroom strategies for students with learning disabilities* (p. 109).
12. Clement, M. C. (2018). *What successful teachers do: A dozen things to ensure student learning*. Rowman & Littlefield.
13. Ripley, D. (2018). *The successful teacher's survival kit: 83 simple things that successful teachers do to thrive in the classroom*. Rowman & Littlefield.

Красюк Ірина Олександрівна.

Кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри образотворчого мистецтва, Криворізький державний педагогічний університет, проспект Університетський, 54, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл., Україна, 50086. E-mail: polina2001irina@gmail.com

Krasiuk Iryna Oleksandrivna.

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Fine Arts, Kryvyi Rih State Pedagogical University, Universytetskyi Avenue, 54, Kryvyi Rih, Dnipropetrovsk Region, Ukraine, 50086. E-mail: polina2001irina@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6718-739X>

Большанина Ольга Валентинівна.

Доктор філософії, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва, Криворізький державний педагогічний університет, проспект Університетський, 54, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл., Україна, 50086. E-mail: olga.bolshanina@kdpu.edu.ua

Bolshanina Olha Valentynivna.

Philosophy Doctor, Senior Lecturer of Department of Fine Arts, Kryvyi Rih State Pedagogical University, Universytetskyi Avenue, 54, Kryvyi Rih, Dnipropetrovsk Region, Ukraine, 50086. E-mail: olga.bolshanina@kdpu.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9000-4982>

Пильнік Руслан Олексійович.

Кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри образотворчого мистецтва, Криворізький державний педагогічний університет, проспект Університетський, 54, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл., Україна, 50086. E-mail: r.o.pylnik@gmail.com

Pylnik Ruslan Oleksiiovych.

Candidate of Pedagogical Sciences, Head of the Department of Fine Arts, Kryvyi Rih State Pedagogical University, Universytetskyi Avenue, 54, Kryvyi Rih, Dnipropetrovsk Region, Ukraine, 50086. E-mail: r.o.pylnik@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1320-7716>

Scopus ID: 57204976931

Citation (APA):

Krasiuk, I., Bolshanina, O., Pylnik, R. (2025). Increasing the Effectiveness of Artistic and Methodological Training of Future Teachers of Fine Arts Through Pedagogical Support. *Engineering and Educational Technologies*, 13 (1), 7–13. doi: <https://doi.org/10.32782/2307-9770.2025.13.01.01>

Цитування (ДСТУ 8302:2015):

Красюк І. О., Большанина О. В., Пильнік Р. О. Підвищення ефективності художньо-методичної підготовки майбутніх вчителів образотворчого мистецтва засобами педагогічної підтримки / Інженерні та освітні технології. 2025. Т. 13. № 1. С. 7–13. doi: <https://doi.org/10.32782/2307-9770.2025.13.01.01>

Обсяг статті: сторінок – 7 ; умовних друк. аркушів – 1,014.